

Ik heb met ontsteltenis kennis genomen van het voorgenomen voorstel. Op diverse punten gaat het voorstel uit van dubieuze, en zelfs feitelijk onjuiste aannames. Ik pik er slechts één uit omdat ik op dat beschik over specifieke expertise (namelijk decennialang docentschap internationale betrekkingen en Midden-Oostenstudies).

Het betreft de aanname dat Hamas uit zou zijn op de vernietiging van de staat Israël – helaas een wijdverbreide visie. Dat dit soort uitlatingen in het verleden door Hamas-leden zijn gedaan (in woord en geschrift), daar is geen twijfel over – en ook in het heden is daar nog (zij het sporadisch) sprake van.

Maar zorgvuldige bestudering van de geschiedenis van de relaties tussen enerzijds Israël en Hamas en anderzijds tussen Hamas en andere Palestijnse groeperingen (zoals Fatah) of instituties (zoals de PLO en de Palestijnse Autoriteit) laat een nogal genuanceerder beeld zien.

De organisatie heeft in de loop van de tijd overduidelijk een ontwikkeling doorgemaakt naar wat sommige collega's 'militant pragmatisme' noemen, waarbij nadrukkelijk geconstateerd moet worden dat er niet uitsluitend – en soms zelfs nauwelijks – vanuit religieuze idealen gehandeld wordt. De strijd tegen wat ook Hamas beschouwt als koloniale bezetting draagt veeleer een nationalistisch dan een religieus karakter. Diverse publikaties hebben dat even omstandig als overtuigend aangetoond – meest recentelijk nog door Joas Wagemaker in diens 'Hamas. Palestijns nationalisme en militant pragmatisme' (Amsterdam University Press, 2024 – zie vooral ook de bijlagen en de uitvoerige literatuurlijst).

Aanvullend (zie beneden onder 1): de lijst van momenten dat Hamas zich bereid getoond heeft om met Israël tot een vergelijk te komen – evenwel zónder de staat Israël formeel te erkennen, net zo min als Israël bereid is een Palestijnse staat te erkennen – is lang. Ik voeg daartoe een document bij met een reeks van die momenten, lopend vanaf eind jaren tachtig tot en met het heden. Ik vraag met klem hier kennis van te nemen.

Meer specifiek, als tweede bijlage in de tekst hieronder (zie 2), ook de link naar een bijdrage van de Israëlische gezaghebbende politicoloog Menachem Klein die in herinnering roept hoe de Israëlische regering diverse pogingen van Hamas om een andere politieke horizon te openen in de wind heeft geslagen.

1. <https://palestinexus.com/articles/brief-history-peace-talks-israel-hamas>
2. <https://www.972mag.com/hamas-fatah-elections-israel-arrogance/>